

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Vita P. Balthassaris Alvarez, Societatis Iesv Religiosi

**Puente, Luis de la
Coloniae Agrippinae, 1616**

§. 1.

urn:nbn:de:hbz:466:1-43347

tur docendis & iuuandis animabus, in syluis & montibus illis derelictis. Eratq; hoc eius desiderium adeò vehemens, vt Confessarius eius dixerit: illam, siue dormiret, siue vigilaret, siue comederet, siue quid aliud faceret, non posse eam cogitationem ac desiderium deponere: eò quòd amor Dei, & animarum Zelus illam impelleret, & instigare. Assignauit statim mille aureos annuos, & intra breue tempus alios mille adiecit. Et vt appareat intentionis eius puritas in horum Collegiorum fundatione, etsi sufficentibus redditibus ea dotasset, vt ex relatis constat; ac propterea voluerit pro se offerri suffragia Sacrorum & Orationum quæ pro more Societatis solent pro Fundatoribus offerri: noluit tamè ius Patronatus retinere, quod poterat, quia verè ei debebatur: sed libertatè eis reliquit, vt si Prælatus quispiã, aut opulentus alius augere vellet eorum redditus: & esse Fundator, ac Patronus, illum pro tali possent admittere. Hæc enim nobilissima Domina non proprium honorè ex huiusmodi operibus; sed diuinum quærebat; neque nomen suum in terra perpetuare, sed gloriam Dei in eadem crescere, ac dilatari.

§. II.

SED vbi magis illius feruor præluxit, fuit huius Collegij Villa-Garcensis fundatio, vt pote opus præcipuum, sibi que reliquis, quæ fecit, chariùs. cupiebat enim omnibus vijs ac modis, ibidem augeri Dei obsequium, & animarum profectum, & vtilitati. Quare voluit, vt in eo pueri ex tota vicinia docerentur legere, scribere, & Arithmeticam; & humaniores literas alij

Dd

multi;

multi, qui ex diuersis locis eò confluunt, & insigniter in virtute ac literis proficiunt. Et præterea voluit, eandem domum esse etiam Tyrocinum Societatis, in qua in Spiritu & Religione instruerentur, qui essent per totum mundum postea dispergendi, & Christianam doctrinam, ac perfectionem docturi, quam ibi didicissent. Item vt Collegium illud (quod, in loco paruo situm, separatim magis ac expeditum esset à concursu hominum sæcularium) esset quasi domus quædam spiritualis recreationis, ad quam ex tota prouincia concurrerent Patres Societatis ad solatium aliquod spirituale, in maiori recollectione & familiaritate cum Deo sumendum: & vt confortati odore Nouitatus valde feruentis, redirent cū nouo spiritu & animo ad laborādū in suis ministerijs erga proximos. His rationibus animabat Balthassar pijsimā hanc Dominam, vt opus illud valde perfectum faceret, quæ ex se ipsa factis bene erat animata: quia decreuerat, proprias facultates coniungere cū facultatibus viri sui Ludouici Quijadi, qui fuerat Dñs Villa-Garciensis: & iusserat ibidem fieri sacellum, cum valde tenuibus. Capellanijs p̄ suo sepulchro: nisi vxor sua vellet etiā ex communibus vtriusque facultatibus monasterium aliquod ibidē erigere. Sed vtrūq; illa præstitit: nam pulcherrimū templum exstrui curauit, quod simul esset vsui Patribus Societatis, & duodecim Capellanijs, cum quodam Capellano supremo, quas fundauit ac sufficientibus redditibus dotauit, in duplum scilicet, quàm vir eius designauerat: vt Officium diuinum, & Sacrum Missæ quotidie cantarent: ac diebus solennioribus etiam adhibito orga-

organo, cum ea solemnitate, quæ solet in Cathedralibus Ecclesijs adhiberi. Et ideo constituit, ut octo Capellani esset Musici, & vnus Capellæ Magister; & præterea vnus Organista, & sex chori iuuenes, & Sacristanus cū separata Sacristia præclaris ornamentis instructa; quorum omnium curam & gubernationē dedit Societati, & ad maiore omnium firmitatē curauit, rem totā Summi Pontificis bullis & literis confirmari. In eodem templo curauit fieri Sacellum separatum, in quo reposuit multas & præclaras reliquias, pulchrè ornatas P. Balthassare Aluario rem ita dirigente, ut ibidē etiam collocaretur sanctissimum Sacramentū: quò Nouitij cum maiori deuotione in sacrarium & sanctuariū illud se reciperent ad suam Orationē & Examen habendū. Et supra oēs reliquias, quæ distributæ erant per quosdā gradus curauit collocari pulcherrimā saluatoris nostri imaginem, altitudinis hominis; quam iussit ipse depingi à quodam nostro Patre Nouitio insigni pictore, cui nomen erat Ioannes de Rupe, & fuerat Portionarius S. Ecclesiæ Salmanticensis; quem cæteri Nouitij suis orationibus iuuerunt, ut imago euauderet valde pia, sicut verè est. Iussit etiam in superliminari facelli hanc scribi sententiam: *Ego sū vitis, vos palmites*: ut insinuaretur, sacellum dedicatum vtriusq; simul: verè scilicet vitis Christo Iesu, & eius palmitibus, scilicet sanctis.

ABSOLVIT O nouo templo, mense Ianuario Anni 1580 instituta est magna solemnitas, ut ex antiquo templo transferretur ad hoc nouum, sanctissimum Sacramentum, & ossa defunctorum; quæ in antiquo deposita erant: ad solennitatem

D d z   venit

venit ipsamet Domina cum duobus suis fratribus, D. Rodrico Villoio, Marchione de Mota, & P. E. Dominico Villoio, cum aliis præcipuis, & nobilissimis Dominabus vt viderent, quam bene illa suas facultates in vsum & commoditatem Societatis collocaret. Venerunt etiam ex nostris P. Iacobus Auellanædus tunc Prouinciæ Visitator, & P. Ioannes Suarius Prouincialis, & alij multi graues Patres: quos omnes excepit P. Balthassar iam Rector cum magna charitate & humanitate pro more suo, constituens, vt omnibus plenè prospiceretur de rebus necessarijs. Peracta est solennitas cum magna pompa & omnium approbatione: sed proximo die aliquid accidit, quod illam lætitiã diluit ac temperauit. In qua re P. Balthassar heroicam suam Obedientiã, & resignationem; Fundatrix verò ipsa strenuum suum animum, & pietatem prodiderunt: cuius ego sum testis, quia tunc ibi agebam tertiam probationem. Cupiebat pijsissima hæc Domina illo die cum Fratribus suis, Fratria, ac Neptibus pro valedictione ingredi Collegium, vt lustrarent, quæ ædificata iam erant, de qua re prius aliquid erat actum; sed P. Visitator erat huius sententiæ, quòd non liceret illi intrare: sciebat enim à tempore quo ipse fuerat in vrbe, quã seuerè & strictè Sua Sanctitas volebat, in huiusmodi ingressibus agi; quod etiam ostendebat Proprius Motus Pij V. quod adhuc vim suam retinebat. Et quamuis Patres Prouincialis & Rector securum illum reddebant, & certum ex iudicio Iurisperitorum, tam nostrorum, quàm aliarum Religionum, quod hæc Domina, eò quòd esset Fundatrix, tantæq; circumstantiæ in

eam simul concurrerent, posset licitè intrare: ille tamen à timorata aut scrupulosa sua conscientia impulsus, decreuit, vt non ingrederetur. Ipsa nihilominus decreti huius ignara, post Summum Sacrum ingressa est cum fratribus suis: & illis adhuc in infimo transitu manentibus, casu omninò id cognouit P. Visitator: qui à suo scrupulo iterum impulsus, P. Balthassarem ex suo cubiculo vocatum, serìò iussit ad D. Magdalenam ire, ac dicere, vt exiret. Et quamuis P. humiliter proponeret magna incommoda, quæ hinc oriri possunt; pauca verò, sic nihil ei diceretur, præcipuè cum ipse Visitator ad id facultatem non dedisset: ipse tamen iterum iussit, vt sine ampliori replica faceret, quæ iubebatur. P. Balthassar, licèt id valde sentiret, eò quòd res in se adeò esset grauis; & quòd ipse totumque Collegium, & Societas ipsa tota tali Dominæ esset obstricta: subiecit tamen iudicium proprium, suamque voluntatem negauit, & tanquam Obedientiæ filius, eam in hac occasione manifestè ostendit: nam statim obsecutus est, & quo potuit optimo modo, ad eam iuit, eiq; quòd iussus erat dixit. Grauitèr illa id sensit, & omnes sunt conturbati; & præcipuè Marchio eius Frater, qui non multum alias tales suæ sororis expensas probabat, chirotecas suas commotus, in terram abiecit, dicens: pluri hoc facio, quàm si Regnum Castellæ mihi fuisset datum: vt videas, inquit ad sororem, cum quibus hominibus tuas exponas facultates, & quàm se tibi gratos ostendant. Totum hoc P. Balthassari fuit magnæ mortificationi; & quidem, vt ipse aiebat, maximæ, quàm in tota vita sua habuisset; eò quòd in ea magnam suam

propensionem abnegasset, quâ semper conatus est valde gratum se exhibere suis benefactoribus, & nominatim tantæ benefactrici, & in tali occasione. Sed & illa egregium suum animum, pectusque Christianum ostendit: neque enim tantus hic sensus & dolor effecit, ut illa Societate amaret desineret, eique benefacere, & Confessarijs eius confiteri, ut solebat, nec vel punctum amicitiamoris & reuerentiæ erga P. Balthassarem: potius quamprimum domum reuerfa est, misit, qui ipsum consolaretur; petens ne tanti rem ipse faceret, ut grauius eam ferret, sibi enim eius animum & voluntatem satis notam esse, nam cum adeo esse prudens, & pia, aduertebat, illud prouenisset, vehementi timore, aut Zelo, quo P. Visitator, tenebatur, ne Deum offenderet, aut leges Ecclesie violaret; non verò, ut ipsi displiceret. Postea vero multa occurrerunt, in quibus Societas studuit, ut par erat, gratificari: & illa vehementer recreabatur; cum redibat Villa-Gartiam, & videbat puerulos ex scholis, qui ferè erant ducenti, exire sibi obuiam, cum lepidis suis saltibus; & ipsos studiosos ex scholis, quæ adhuc dum ipsa viueret, valde florebant, sicut & nunc: quia sunt plures quadringentis. Valde enim recreabatur videns, ingentem fructum fieri in tanta iuuentute, & tam splendida, quæ eò confluebat ex Zamora, Tauro, Vallis-Oleto, & alijs vicinis locis; imò etiam remotis valde ciuitatibus ob singularem eius loci ad studia recollectionem: letabatur videns, quantâ solennitate Officia diuina à Capellanis peragebantur, Nostris diligentem eius rei curam gerentibus; exultabat animo, cum videbat raram no-

strorum Tyronum modestiam; & cum intelligebat insignia dona, quæ Deus illis communicabat; multoq; magis ob spem, quæ illi ad bonum multarum animarum destinaretur; & ob singularem curam, quam videbat in alijs ministerijs erga proximos, tam illius loci, quam vicinorum adhiberi. Quæ omnia cum videret, valde semper fuit procul ab eius cogitatione, ut operum, quæ fecerat, poeniteret. Nam præterquam quod ea fecit à Deo D. N. permota, non satis sibi erat, quod sancta sua desideria cum suo Confessario conferret; sed de huiusmodi rebus perpetuis consulebat etiam graues & doctos viros: & omnia, quæ erga societatem fecit contulit cum viris sæcularibus, quibus multum tribuebat, præcipuè cum Licentiate Ferdinando Villa-Fannio, viro graui, prudenti, sapienti & magni consilij: qui etsi nobiscum alias non ageret: ea tamen approbabat, & ad ea præstanda animum addebat: ut hinc appareret Dei potius manum esse, quæ ad ea facienda impellebat. Ut autem illa omnia solidiora ac firmiora perpetuò essent: obtinuit à Summo Pontifice breuia cum omnibus ad id necessarijs clausulis. Et ultimò edidit quoddam scriptum, in quo constituit Rectorem Collegij sui Villa-Gartiensis protectorem omnium piorum operum, quæ ipsa instituisset ac fundasset: ut attenderet an conditiones & onera, quæ illis imposuisset, seruarentur; & nisi re ipsa satisfacerent, substituit ipsum Collegium Villa Gartiense, ut redditus, quos illis assignauerat, ad se acciperet.

H A B C fuerunt insigniora externa opera
Dd 4 huius

a *Prou.31* 10 huius verè a *fortis mulieris*, cuius valor & precium est tanquam rerum preciosissimarum *procul & d. vltimis finibus* terræ aduenientium : cuius tamen maior præstantia est in virtutibus, & operibus internis, quæ externa comitabantur, vt se ipsam multò magis in eis perficeret. de quibus in proximo capite fusiùs.

CAPVT XXXVI.

PATER BALTHASSAR
litteris suis eandem Dominam iuuat,
quam Deus ad insignem per-
fectionem eue-
xit.

VM D. Magdalena Vllloia Vll-
 lis-Oleti ordinariè residentis,
 P. verò Balthassar in Vlllo-
 Garcensi eius Collegio, inde
 illam suis litteris, aptisq; con-
 silijs iuuabat; semper illam ad
 perfectionem, suiq; ipsius ab-
 negationem extimulans: quæ res magnis humil-
 modi personis valde est difficilis: eò quòd con-
 sueverint valde suis appetitionibus obsequi, ac
 proinde eas mortificare horreant. Ad eam igitur
 probandam, & experimentum aliquod in hoc ge-
 nere accipiendum, ac simul eandem extimulan-
 dam, inter alias litteras, hæc ad illam
 circa festum Natalis Domi-
 ni dedit.

§. I. DEVS